

Podróże naprawdę kształcą!

W tym roku znowu wypłynęliśmy w rejs – ponad 100 dziennikarzy związanych ze zdrowiem, znakomici przedstawiciele farmacji i medycyny, trzy nadbałtyckie miasta i zawsze stopa wody pod kilem.

Tegoroczna ogólnopolska konferencja „Polka w Europie” odbyła się już po raz szósty. Stowarzyszenie „Dziennikarze Dla Zdrowia” zabrało swoich gości w rejs z Gdańska do Sztokholmu a stamtąd do Rygi. Na pokładzie nie zabrakło „Gazety Farmaceutycznej”, która objęła to naukowe spotkanie patronatem prasowym. Towarzyszyli nam lekarze, przedstawiciele instytucji związanych ze zdrowiem oraz firm farmaceutycznych, bez których zorganizowanie 20 prelekcji dla ponad setki uczestników, na dwóch promach i w trzech miastach, nie byłoby możliwe. Złoty sponsor, firma GlaxoSmithKline, reprezentowana przez koordynatora ds. Public Relations, panią **Elżbietę Brzozowską**, wsparła cykl arcyciekawych wykładów poświęconych profilaktyce i leczeniu raka szyjki macicy. Akcję wspierały także firmy: AstraZeneca, Johnson&Johnson, Krka, MSD, Polfa Grodzisk, Sanofi Pasteur, oraz młoda polska spółka SymPhar o australijskich korzeniach, z towarzyszącym nam prezesem **Simonem Lucasem**.

W przeddzień wyjścia promu Scandianavia w morze, 13 października, w okrętowym kinoteatrze uczestnicy mieli okazję wysłuchać ciekawej prelekcji dr. **Leszka Borkowskiego**, prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów

Biobójczych, który apelował o większą świadomość w zakresie podawania i przyjmowania leków. Niestety, zgłaszanie działań niepożądanych jest wciąż u nas niewystarczające. Jak argumentował prezes: nie widzimy potrzeby, buntujemy się przed wypełnieniem formularza, nie wiemy co będzie dalej z tymi danymi, obawiamy się wykrycia swojej niewiedzy, wreszcie nie chcemy podpaść firmom farmaceutycznym. Po tej prelekcji nastąpiła niespodzianka wieczoru – profesjonalny koncert

muzykoterapii przygotowany przez firmę SymPhar, która regularnie wspiera przedsięwzięcia artystyczne i łączy je z medycyną. Brawurowy koncert muzyki klasycznej w wykonaniu kwartetu smyczkowego Nowa Orkiestra Kameralna znakomicie wpłynął na nastroje – uczestnicy mogli się przekonać jak pozytywne może być takie doświadczenie dla pacjentów w szpitalu. Dzięki prezesowi Lucasowi, tylko latem tego roku blisko 400 chorych mogło wysłuchać takich koncertów – niemal wszy-

Sala Wety była pełna – uczestnikom seminarium towarzyszyły trójmiejskie media

scy twierdzili w ankietach, że odczuli po nich poprawę samopoczucia.

Niewiedza kosztuje najwięcej

Następnego dnia uczestnicy konferencji przenieśli się do pięknej sali Woty gdańskiego Ratusza, gdzie odbyła się konferencja na temat: „Rola edukacji, zapobiegania i wczesnego rozpoznania w walce z chorobami cywilizacyjnymi w krajach UE”. Konferencję zaszczylicili swoją obecnością rektor AM w Gdańsku prof. **Roman Kaliszan** oraz prezydent Miasta Gdańsk **Paweł Adamowicz**.

Interesujący wykład wygłosił dr **Roman Nowicki** z Katedry i Kliniki Dermatologii Wenerologii i Alergologii AM w Gdańsku. Przekonywał on, że zakażenia grzybicze stają się coraz większym problemem społecznym, angażującym wszystkie specjalności medyczne. Określił on pływalnie, ośrodki sportowe i sauny wdzięcznym mianem „ośrodków wymiany grzybic”.

Grypa była przedmiotem prelekcji dr **Anety Nitsch-Osuch**, która postawiła tezę, że znajdujemy się na skraju światowego kryzysu chorób infekcyjnych wywołanych nowymi mutacjami wirusów. Grypa oznacza wysoką zakaźność, ryzyko powikłań oraz wymierne skutki ekonomiczne i społeczne – szacuje się, że w USA w wyniku pandemii zmarłoby 90-270 tys. ludzi, 734 tys. byłoby hospitalizowanych zaś koszty sięgnęłyby 166 miliardów dolarów.

Problem chorób tropikalnych i wymaganych szczepień został ciekawie omówiony przez dr **Piotra Kajfasza** z Kliniki Chorób Odzwierzęcych i Tropikalnych AM w Warszawie. Okazało się, że śmiertelność z powodu malarii jest w Polsce wyższa niż w krajach Europy Zachodniej. Wynika to z nieświadomości naszych rodaków odwiedzających kraje malaryczne. Profilaktyka przeciwko tej do dziś groźnej chorobie, zabierającej co roku 1-3 mln istnień, obejmuje przyjmowanie leków przeciwmalarycznych, stosowanie środków odstrasżających owady oraz moskitier. Powinni o tym pamiętać wszyscy udający się m.in. do Afryki, Azji i Ameryki Południowej.

Wykłady pod pokładem

Kolejne wykłady tego dnia odbyły się z powrotem na promie cumującym na Westerplatte. „Czy Polki muszą umierać na raka szyjki macicy?” – pytała retorycz-

Dr Maryla Sawicka z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

GlaxoSmithKline odbiera tytuł Wielkiego Edukatora przyznany przez Stowarzyszenie „Dziennikarze dla Zdrowia”

Dr Leszek Borkowski z Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych

Zasłuchane Polki na Łotwie – Uniwersytet Stradins, Ryga

Serdeczne przyjęcie przez władze łotewskiej uczelni. Pierwszy z prawej – dr Jan Lubiński

Instytut Polski w Sztokholmie – płynęły z nami także telewizje

nie dr **Ewa Nowak-Markwitz** z Kliniki Ginekologii Onkologicznej AM w Poznaniu. Przedstawiła alarmistyczne dane: z powodu raka szyjki macicy, co roku w Polsce umiera 2 200 kobiet – czyli 5 dziennie.

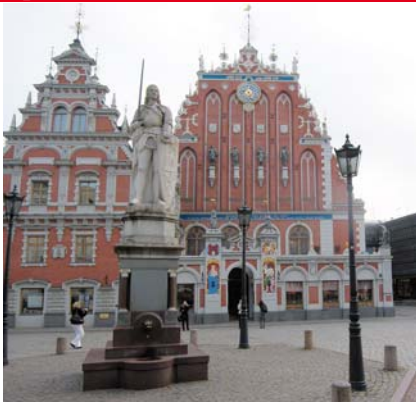
Mimo, że każda z pań jest zagrożona tym nowotworem, Polki nie chodzą regularnie do ginekologa i nie wykonują badań cytologicznych. Tymczasem 997 przypadków raka szyjki macicy na 1000 jest spo-

wodowanych przez zakażenie wirusem HPV – rzeczywistą profilaktyką jest więc szczepienie przeciwko HPV. Jak podkreśliła prelegentka, gdybyśmy dziś zaszczepili dziewczynki 10-13 letnie razem ze szczepieniem przeciwko różyczce, to za 25 lat Polska byłaby krajem o zachorowalności takiej, jak w krajach starej Unii. Jak nieść nadzieję chorym i wspierać ich duchowo mówiła **Monika Popowicz**, prezes Fundacji Psychoonkologii „Ogród Nadziei”.

Kolejne dni oznaczały naukę w podróżach – znakomicie przyjęta została prelekcja **Magdaleny Ankiersztein** poświęcona HIV. Wbrew obiegowym opiniom ilość nosicieli w Polsce wzrasta, podczas gdy 40 proc. respondentów badań świadomości zdrowotnej wykazało się brakiem elementarnej wiedzy o HIV/AIDS. Niezwykle niska jest liczba osób wykonujących rutynowy test na obecność przeciwciał wirusa – np. w Skandynawii jest on naturalną czynnością przed podjęciem współżycia z nowym partnerem. Kolejna ciekawa prelekcja dotyczyła endoplastyki w Polsce – poprowadził ją dr **Jacek Kaczmarczyk**, dyrektor Lubuskiego Ośrodka Rehabilitacyjno-Ortopedycznego w Zielonej Górze. Wykłady na promie zakończyła **Elżbieta Brzozowska** z GlaxoSmithKline, która działania firmy – m.in. Ogólnopolski Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy, promujący ideę szczepień przeciwko HPV – podsumowała mottem „misja zobowiązuje”.

Polak potrafi!

Po zacumowaniu w szwedzkim Ny-nashamn, cała ponad stuosobowa grupa gościła w Instytucie Polskim w Sztokholmie, gdzie mieliśmy okazję wysłuchać prezentacji szwedzkiej służby zdrowia. Ta doskonale działająca ma-

Ryga – bałtycka perła architektury

china zawiera element współpłacenia za usługi medyczne i leki – do pewnego, niskiego progu naliczanego w skali roku. W ten sposób korzystający rzadko i doraźnie ze służby zdrowia współfinansują leczenie obłożnie chorych, wymagających stałej opieki, którzy po przekroczeniu pewnego progu wydatków nie płacą już nic. Miłe przyjęcie i tłumaczenie simultaniczne zawdzięczaliśmy pani **Lenie Söderman** – Polce mieszkającej w Szwecji – kierownikowi projektów regionalnych w Radzie Województwa Sztokholmskiego.

Ze Sztokholmu popłynęliśmy do stolicy Łotwy, by na Uniwersytecie Stradins wysłuchać niezwykle ciekawego wykładu doktora honoris causa tej uczelni, prof. **Jana Lubińskiego**, na co dzień związanego z Pomorską Akademią Nauk w Szczecinie. Prowadzi on uznane w świecie badania nad dziedzicznością nowotworów. Prof. Lubiński, wykazał że obecność u kobiety mutacji genu BRCA1 znacząco warunkuje zachorowalność na raka piersi oraz jajnika – panie z tą zmianą molekularną mają 80 proc. ryzyko, że zachorują. Zmiana ta dotyczy przede wszystkim krajów słowiańskich. Celowe więc byłyby badania genetyczne, jako wstęp do realnej, skutecznej profilaktyki.

Kierunek Szwecja?

Następnego dnia z powrotem znaleźliśmy się w Sztokholmie, gdzie mogliśmy gościć w największym szwedzkim szpitalu Karolinska Institut, będącym jednocześnie wiodącym instytutem naukowym na skalę światową. Wykłady dotyczące szwedzkich standardów endoplastyki, leczenia w komorach hiperbarycznych czy krążenia pozaustrojowego wywołały ogromne zainteresowanie ale także zadumę nad dystansem, jaki ma do nadrobienia nasz system opieki zdrowotnej.

Dylematy te stały się tematem wieńczącej konferencję dyskusji pod znaczącym tytułem: „co dalej ze służbą zdrowia”. Trudno było o optymizm, ale wszyscy zgodnie stwierdzili, że dobry kierunek może nadać odpolitycznienie tego obszaru i przekazanie większego wpływu samorządom zawodowym.

Wracaliśmy z rejsu z przekonaniem, że imprezy takie jak „Polka w Europie” przyczyniają się do wzrostu świadomości zdrowotnej społeczeństwa. Dziennikarze popularnych tytułów, a także radia i telewizji, stają się bogatsi o rzetelną, aktualną wiedzę. Jak wspomniał prezes Leszek Borkowski, następna edycja konferencji może się odbyć w Uppsali, gdzie znajduje się Międzynarodowe Centrum Monitorowania Bezpieczeństwa Farmakoterapii. Napływają tam dane z 86 krajów świata. Skatalogowano już ponad 3,5 miliona przykładów działań niepożądanych – mają one szansę stać się głównym tematem przyszłorocznej „Polki w Europie”. Pozostaje więc zakrzyknąć: ahoy, naukowa przygodo i do zobaczenia za rok!

Tekst i fot. **WOJCIECH KWILECKI**

Polka w Europie 2007, a właściwie w Sztokholmie i w komplecie...

